

Güvercinlerin, doğada yollarını bulmak için Güneş'in gökyüzündeki konumundan, Dünya'nın manyetik alanından ve koku duyularından yararlandıkları biliniyor. İngiltere'deki Oxford Üniversitesi'nden araştırmacılar, güvercinlerin tanıdıkları yollarda yönlerini nasıl bulduklarını saptamışlar. Araştırmacılar, 50'den fazla ev güvercininin ayaklarına minik radyo vericileri bağlamışlar. Bu vericilerden gelen sinyaller aracılığıyla onları uzaktan izleyebilmişler. Güvercinleri evlerinden uzak bir yerde salarak, dönüş yolunda izledikleri rotayı ortaya çıkarmışlar. Kuşların, en kısa yoldan evlerine uçmak yerine, karayollarını, tren yollarını ve akarsuları izleyerek yol aldıklarını gözlemişler. Böyle uçmanın, güvercinlerin yollarını % 20 oranında uzatabildiği hesaplanmış. Araştırmacılara göre, yolları izleyerek uçmak güvercinlerin bedensel açıdan daha fazla yorulmasına neden olsa da, zihinsel açıdan onlara daha az yük oluyor.

Daha Uzun ve Daha Sıcak Yazlar Geliyor

Geçtiğimiz yaz, özellikle Avrupa'nın bazı bölgelerinde normalin dışında sıcak dalgaları yaşandı. Bu durumun bir daha yaşanmaması dilense de, ne yazık ki araştırma sonuçları hiç iç açıcı değil. Zürih'teki İsviçre Federal Teknoloji Enstitüsü'nden araştırmacıların iklim modeline göre, gelecek yüzyılda özellikle Orta Avrupa'da ortalama sıcaklıklar artacak ve sıcaklıklar çok daha değişken olacak. Kuraklıklar ve sıcak dalgaları görülecek. Araştırmacılar bunu, karbon dioksit gibi sera gazlarının atmosferdeki artışının önlenememesine bağlıyorlar.

En Uzak Gökada Rekoru

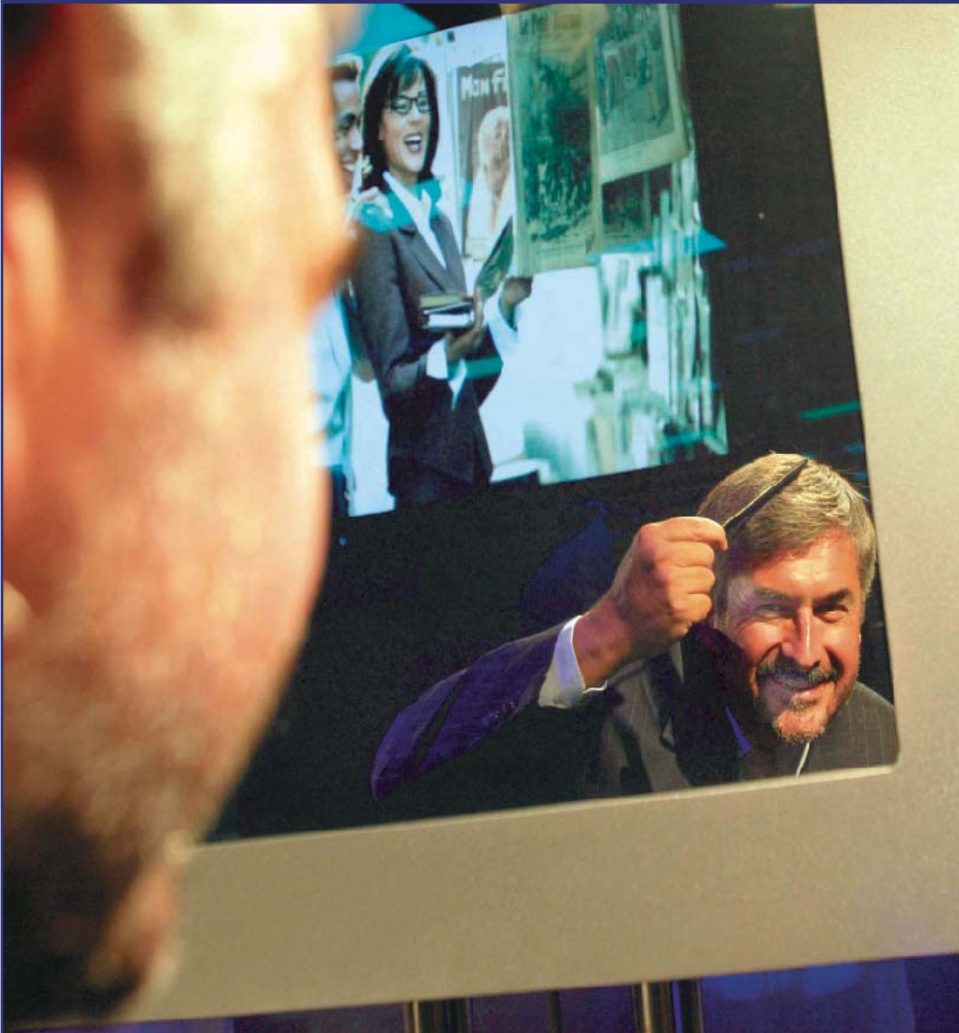
ABD'deki California Teknoloji Enstitüsü'nden gökbilimciler, Dünya'dan 13 milyar ışık yılı uzaklıkta yeni bir gökada keşfettiler. Yeni gökadanın, yalnızca 2000 ışık yılı genişliğinde olduğu hesaplanmış. Bu, Samanyolu'nun yalnızca çok küçük bir bölümü kadar. Samanyolu'nun çapıysa 100.000 ışık yılı.

Tiksinmek Yararlıdır!

İngiltere'den bir grup araştırmacıya göre tikslenme, insanları hastalıklardan ya da zarar görmekten korumaya yarayan, zaman içinde gelişmiş doğal bir tepki. Araştırmacılar, 40.000 kişinin katıldığı bir araştırmada, katılımcılara bir dizi fotoğraf çifti göstermişler. Her bir fotoğraf çiftinde, bir nesnenin iki farklı görüntüsü varmış ve bunlardan biri, hastalıklarla ilişkiliymiş. Örneğin, iki fotoğrafın birinde bir havlunun üzerinde mavi renkli bir leke, ötekisindeyse beden sıvılarını andıran renkte lekeler varmış. Katılımcıların, hastalıklarla ilişkili fotoğrafları, öteki fotoğraflara göre çok daha tiksindirici buldukları gözlenmiş. Araştırmacılar göre bu bulgu, hayvanlar üzerinde yapılan gözlemlerle de tutarlılık gösteriyor. Önceki çalışmalarda tüm hayvanların, kan, dışkı ya da kusuk gibi, hastalık taşıyabilecek şeylere dokunmaktan ya da yaklaşmaktan kaçındıkları gözlenmiş. Ancak araştırmacılar, insanların tiksinti duygusunu bastırmayı öğrenebileceklerini de belirtiyorlar.

Ayna Televizyon

Avrupa'da piyasaya sürülen bu televizyon, aynı zamanda bir ayna. Bir resim çerçevesinin içinde duran televizyonun ekranı, yarı yansıtıcı özellikte özel bir tabakayla kaplı. Duvara asılarak kullanılıyor. Televizyon kapalıyken, bildiğimiz ayna oluyor. İstenirse de iki işi birden yapıyor: Bir yandan saçlarınızı tararken, bir yandan da aynanın bir köşesinde televizyonda neler olduğuna göz atabiliyorsunuz. Televizyonu üreten Philips şirketi, ayna televizyonun banyoya da asılabilen, su geçirmez yeni bir modeli üzerinde çalışıyor.

Denizden Süper Yapıştırıcılar

Kayalık kıyıların sakinleri midyelerin, kıyıyı döven dalgalara karşı kayalara tutunma becerisi gerçekten şaşırtıcı. Midyeler, teknelerin altına, cama, hatta dünyanın en kaygan malzemesi olan teflona bile tutunabilirler. ABD'deki Purdue Üniversitesi'nden araştırmacılar, midyelerin bunu nasıl başardıklarını ortaya çıkarmışlar. Midyelerin salgıladığı yapışkan maddenin bu denli güçlü olmasının nedeni, içerdiği demir. Şimdi araştırmacılar, bu yapışkan maddenin kimyasal yapısını tam olarak belirlemeye çalışıyorlar. Bu bilgiler, midyelerin teknelerin altına yapışmasını önlemede ya da yeni ve güçlü yapıştırıcıların üretiminde kullanılabilir.

Laboratuvar Fareleri Keşfetmeye Meraklı

Fare davranışları üzerinde çalışan araştırmacılar, laboratuvarlarda denek olarak kullanılan farelerin, yiyeceğe ve suya olduğu kadar, merak güdülerini doyurmaya da gereksinim duyduklarını ortaya koydular. Eğer ortalıkta gezip çevreyi keşfetme olanakları olmazsa, depresyona girebiliyorlar: Çevredeki uyarıcılara karşı duyarlılıkları azalıyor, girişim güçlerini ve kendilerine güvenlerini yitiriyorlar. Araştırmacılar, rahat ve stressiz hayvanlar üzerinde yapılan araştırmaların sonuçlarının çok daha güvenilir olduğunu belirtiyorlar.

Brezilya Karnavalı'nda "Samba"yla Bilim

Geçtiğimiz ay, Brezilya'nın Rio De Jenerio kentinde heyecan doruktaydı. Çünkü Şubat ayı, Rio De Jenerio'da karnaval zamanı. Her yıl Şubat ayında, dünyanın dört bir yanından binlerce insan kutlamalara katılmak için kente akın ediyor. Karnaval, yine her zamanki gibi, karnavalda yarışmak için yıl boyunca hazırlık yapan samba okullarının birbirinden ilginç gösterilerine sahne oldu. Bunların en ilginçlerinden biri de, Unidos da Tijuca adlı okulun 4000 dansçıyla sergilediği, zaman makinesini betimleyen gösterisiydi. Dansçılar, izleyenleri bilimsel gelişmelerin geçmişi, bugünü ve geleceğinde bir yolculuğa çıkardılar. Amaçlarıysa, büyük bilimsel buluşları ve bilimin başarılarını farklı bir biçimde canlandırarak insanlara bir kez daha anımsatmak, kısacası bilimsel gelişmeleri kutlamaktı. Neler yoktu ki bu dans gösterisinde, havacılığın tarihi, DNA'nın ikili sarmal yapısı, nükleer enerji, genetik ve klonlama çalışmaları, kan dolaşımı... 105.000 kişinin izlediği gösteriler, televizyon yayını ve İnternet aracılığıyla 243 ülkede bir milyar izleyiciye ulaştırıldı. Bu arada, Unidos da Tijuca adlı okulun gösterisinin ikincilik ödülünü aldığını da belirtelim.

Bakterilere Yeni Bir Dil Öğrettiler!

ABD'deki California Üniversitesi'nden araştırmacılar, bir grup bakterinin (Escherichia coli) genetik özelliklerini değiştirerek birbirleriyle yeni bir dilde "konuşmalarını" sağladılar. Bakteriler kendi aralarında, birbirlerine kimyasal iletiler göndererek iletişim kurarlar. Sözgelimi, bir hücre, strese tepki olarak belli bir kimyasal madde salgılar. Bu ileti, çevresindeki öteki hücrelerin, strese neden olan olumsuz çevre koşullarına karşı hazırlıklı olması için bir uyarı anlamına gelir. Hücrelerde iletişim amacıyla salgılanan bu tip kimyasal maddelerin sayısı sınırlı. Araştırmacılar, hücrelere yeni genler aktararak genetik özelliklerini değiştirerek yeni bir maddeye tepki vermesini sağlamışlar. Bu yeni yöntemin, hastalıklarla savaşmada kullanılabileceğini düşünüyorlar.

